Sermon del mandato.

Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum ego feci vobis, ita et vos faciatis. Ioan. c. XIII. v. 15.

Jangoico omnipotente eta sandua, permiti darozu lurreco gusanillo vil oni, guizon miserable et pecatari indigno oni, permiti darozu Jaun eta Jangoico eterno eta immensoa, zure eta beldur sandu eta justo bater beterik, zaudoguiderazan zure presencia adoratzean: permiti zazu [humillaturic] abajaturic beitartea errarsealaño eta reconcentraturic bere erdeentarzunean, erzendatzaizun; ¿Nola ere Jangoicoa, onerterzaletaric cainbertic eztenguizun? ¿Zer eguinendie pobre becatariec, miseriscondietan abrar denac abandonatzenbalimaditu? ¿Zer partidoric artendie culpan eri daudenec, Dotore divinoa ausentatzenbalimarazaye? ¿Zer eguinendie humeec Aitagabe, discipuloec Maestrugabe, ardiec Artzaiigabe, soldadoec Capitanagabe, naveganteec Pilotoagabe, eta esclaboec berenRedentore amableagabe? ¡Zer, ene Jangoicoa! ¿Laurmila urteren esperanzec, ez dia merezi izan bear oguei eta amaizaz urteren poseriora bizarik, Profeten anunciooc, justoen clamoreec, becatariguzien necesidadeac andiac, urmararizen citie mundura zure Aita eternoaren Senotic ajita profecien [cumplitzeco] verificatzeco, virtuteen perfecionatzeco eta salvatzeco becatariac: ¿eta apenas aparecitzenzreneco? guizonen artean, erraten daudenzu ellegatu dela ordua itzultzeco zure Aitagana? sciens Jesus quia venit hora ejus, ut transeat ex hoc mundo ad Patrem. ¿Eta nori, Jauna, uztenguizu encomendaturic? ¿Nori cuidatzendu gutar zure ausencian? ¿Nore erranen daiuzcu vicieternaco itz carac, zuc erratenzinauzcuna bezala? ¿Nore emanendauzcu virtute andicayen ejemploac zue ematenzinauzcuna bezala? ¡Ay! ¡Pobre ardiac, oro infernalac acometitzenbadauzie zuen Artzai vigilantearen ausencian!

Vaya ongui eguiten duzu, gure Jesus amorosoa, itzultzea zure Aita eternoagana. Ezitela egon guciyago gure lurrean, zeien baita valle negarrecobat, becatarien erribat eta ingratoen habitaciobat. Itzultze zerala, can danzguciric criatura fiel izauten, onesten, obedecizen, honratzen eta veneratzenzitierac: guemen lurrean erdemendizu magistrado injustoqui condenatzenzitienac, discipulo abandonatzen, ucatzen eta saldzenzitienac, verdugo arotatzen eta soldado crucificatzenzitienac. Itzultze cerala eta gozarazu can zure bague eternoa, zure alegria verdaderoa, zure sabiduria infinitoa eta zure santidade immensoa. Gozarazu orduonean zure Aita eternoaren et Espiritu Sanduaren compañian, honore guzia, culto, reverencia et gloria eternidade guzian. ¡Vaya, o juicio investigable Omnipotentearenac, et zein incomprensible diren zure amorioaren bideac! Cum dilexisset suos qui erant in mundo, in finem dilexit eos. Eguia duzu ausentatzendela guzeganic, vaya gu utzigabe: itzultzendezu bere Aita eternoagana, vaya guzeganic separatugabe. ¡Zer prodigio da can, erranendueia espantur eta admirazioz beterik, beinere munduan aditu erdena?

duru fede divinoac eracustendaucuna, eta Eliza Ama Sanduac
eracustendaucuna. Egria eterno cau icasizizien Apostoloec Jesu-
cristoberaganic, consagratuzuenean garizco gauarequin (Orzeguen
sandu arresean) ogui eta ardoa, claridade eta firmeza guziarequin
erranez: cau dozu ene corpuza, eta cau duzu ene odola; ¡O prodigio!
¡O maravillara!; ¡O portento, cifra eta compendio Jangoicoaren mila-
gro eta maravillena! Milagro zointan Omnipotenciac obratu baitzuen
zerquin guzia, Sabidurziac zaquien guzia, eta zointan extenditubaitzen
bere amorioa posible izanzuena baño guehiago.
Sacramentu venerable eta Santisimoacau, zoin instituitubaitzuen Jesu-
cristoc Orzeguen Sandu gaueau, celebratzendizu Eliza Catolicoguziac, Cor-
pus Cristi eguneau magnificencia, culto eta devocio andiarequin; eta
Arte Sanduontan, erraten dizu Angelico Doctor Santo Tomasec, accor-
datzendela Jesucristoren pasio eta eriozearen memorian. Procuradeza-
gun bada, sarzea gure Eliza Ama sanduaren sentimentu piadosoetan,
eta arderagun Jesucristo gure modelo eta exemplartaco, berac mana-
zen guituena bezala erraten daucunean eguin: exemplum enim dedi
vobis, ut quemadmodum ego feci vobis; ita et vos faciatis; Ejem-
plare divino cau duzu guzien virtutosoa; vaya guequenic eguin sobresalitzen
eta brillatzen dienac, dizu humildadea, eta amorioa; humildadea gau-
rizean oñetz bere discipuloea, eta amorioa ematean bere corpuz eta
odola Eucaristiaco Sacramentu adorablean. Errandezagun bada dosquegu-
na zuen edificaciotaco Jesusen humildadez lembiziko partean, eta bere
amorio purisimoaz, bigarrenean. ¡O Jesus humildisimoa! O Jesus carita-
tivo eta amorosisimoa! emondaraicuzu zure gracia zuc alizandezadan
explicatu cerbait vi virtute excelentisimoenetaric, entendarazenditzugularic
guziec zactequi, practicadizagun zure guehiago honra eta gloriataco, eta gu-
re arimen utilidadetaco. Gracia cau galdeguiten dauzugu zure Ama
purisimaren intercesioneaen medioz, sarazen dugularic devocio andi-
batequin erranez Aingueruarequin batean:

Ave Maria.

Precioso duzu San Bernardoren pensamendua manifestatzeco guri Jesus
gure amable Redentorearen humildadea. Erusizizuen Jangoicoaren
Seme Divinoac, erraten dizu Sanduac, vi criatura nobleenac, preciosoenac, eta
solamente zirenac capaz vizi eternoarendaco galdu zrela izateagatic seme-
jante Jangoicoari. Criatzen dizu Jangoicoac Aingueruac hermosisimo,
espiritual, libre, sabio eta poderosisimo, eta hembra Habrin Luzbel,
humillatubearrean bere Criadorearen aitzinean, adoratu bearrean aren
magestadea, beldurtubearren Omnipotencia divinoarena, obedezitubearrean
aren disposicioneac eta onesi bondade andia, sarquitzen duzu arrogan-
zia abominable batequin Jangoicoaren contra eta pretendizendizu izan
semejante. Ofenditzenic Jangoicoa delito ain escandaloso batez; zoin imi-
tatu baitzuen bere aniz millon Aingueruac rebeldec, arrojatzen dizu de-
lincuente guziac ceruetic Yfernuraiño transformatuaic demonio
arras ichusietan. Criatzen dizu bertatic Jangoicoac guizona bere ima-
gen eta semejanzala, graciaz eta virtutez, sabiduriaz eta poderez, ino-
cenziaz eta Santidadez beteric: colocatzen dizu paraisoan delicia guzien
artean obedezitzen zituelaric Jangoicoaren Legue dulce eta suaveac

aren amorioaren objeto agradableena, bere esposa Eva inocentearen compañian, zoin formatubaizuen Magestade divinoac Adanen costillabatetatic; eta enviaz bertituric demonioa caimbeare dichar, comunicarendiaberu contagio zoinec bera galdu baizuen: ssatendizie arbole protibituaren frutara Jangoicoa bera izateco deseyoaregin, eta ssagrin cain beare, propositurabena berala serpiente astutoac; eritis sicut Dii, scientes bonum et malum; eta icusquirie ya galdu zic Adan eta Eva, desterraturic Paraisotic, eta sentenciaturic ilze temporal eta eterno batera. Icusiric Jangoicoaren Seme divinoac, seguiren dirzu erranez Sn Fernandoc, galdurarela bi criatura preciosocuec matergatic ain semejante, erranzecola bere Aita eternoari: icustendizut Aiguerruac eta guizonac eguindiela becatu sobervi[illegible] den cato; nic emanendizut nore humildadear erremedio superabundante bat enfermedade cain grave bat; ni sauntsenuzu mundu ala, arturen dizut naturalera humanoa, presentatzenuzu siervobat berala eta humillatzenuzu erraunsalaño, Jangoicoaren humildadeac sanadizan soberbiac guizonaren ariman causatu ditue llagac. En efecto, ssauntsendu dizu lurrera; vaya ¡zoin humilde bere naimentuan! ¡zoin humilde bere lembiziko cunan! Bere gañaleco viria izanzinuen correspondiente principio humildisimo coni.

Eta aunque bere viriguzian izanbarenguze amable Redentore Jesus [illegible] cain humildisimo, vaya, erratendizu San Agustinec, gueyago distinguiturela gauneco gabean bere discipuloer oñac garbitzearentzean. Zaguielaric bada Jesusec ellegaturela aren ordua, acabatuondorean abarilegalcuna, manarendizu bere discipuloac eserzitela, bararenelaric bera chutiric, guzien siervo bat izanic berala, egotendizu ur bacinillabatean arrenzuelaric seabilleta bat, urizic bere bertideraz, asizinuen beren discipuloen oñen garbitzen. Asombrarendizu Sn Pedro icustear humillaturic bere alzinean Jangoico Omnipotentea zoala oñen garbitzera, eta arrebataturic exclamarendizu: Jauna; ~~[illegible]~~

¿Zu niri oñac garbitzendarztazula? ¿Zu, Jauna, izanic Jangoico viziaren Semea: izanic Jangoicobat eguiazcoa, eterno, infinito, inmenso, sandu, eta poderosissimoa, niri izanic guzano vil bat, criatura miserable bat eta pobre pecataria? Ez Jauna, erdizut permitituren beinere. Errespondatuciacozun Jangoicoaren Magestadeac dulzurareguin: nic orai eguitan dudana erduzu zuc entendatzen, Pedro; vaya entendatuzendezu gero. Resistizendezu berzitan San Pedro leneco humildade berareguin; eta erratendiacozu bere Maestro divinoac: erbadaruzquizut nic garbizen oñac, erduzu beinere partteric izanen enequin. Aturdituric San Pedro Jesucristoren amenaza terrible contar, errespondarendiacozu izarez beteric: Jauna, garbidarztazu ez solo oñac baicitare escuac eta burua. Jesucristoc errespondatuciacozun, erduzu necesidaderic caimbeare zendaco. Zuec garbi zaudie, baya ez guziec. Cau erratenzizun, advertizendizu Evangelistac, zaguielacoz Jesusec, cau zegola Judas traidorea zoinec entregatubearbaizuen enemigoen escuetan, eta careguin graziareguin humilde eta amorioguziareguin ellegarendizu aren oñetara, belaunicarendizu aren presencian eta mira eguitendiacozu: ¡O Jangoico guziz omnipotente eta sandua! ¿Zer eguitendizu? ¿Ignorazendizu, Jauna, por ventura

discipulo infiel corree gauzeo gauhean precio vil batendaco saldu zenzituela eta entregatzenduela zure persona venerablea enemigoen escuetan? ¿Ignoratzenduzua zuen biora dagola dañaturic eta vorondatea pervertituric? Ez por cierto, ez diogu ezu ignora ceren bere sabiduria baita infinitoa; baya humildadez bertituric garbi zendiazcoen oñac ozanic beare Apostoleen beño gueeago, aguitan ceduo inspiracioequin desistituzenzuela determinacio malaventuratu contaric. Cemaño allegatuzimen Jesusen humildadea; vaya; ¿cer eguiten dev Judasec? ¡O cruel! seguizenduzu bere proyecto edo determinacio malignoan alriya, ~~eta [illegible]~~ ~~[illegible] divinoa~~ ogei eta saltzenduzu bere Maestru divinoa aguei eta amar dirurendaco eta entregazen besarca falsubateguitaz Judioez. ¿Orai galdeguinendizut nic, ezdeten oteden ene auditoriocontan, por desgracia norbait Judas imitatzen duenic, comecatuz Barcoa Sanducontan becatu mortalean? ¡Jangoico guziz omnipotente eta sandua! ezdezazula permiti ene feligres maitetaric ior allegadadan disposicio gaistoan zure recibitzeaz. Justo duzu bada imitadezaguin guzie Jesus humildisimoa, berac manazen guituena berala: *exemplum enim dedi* &c Eta baictare izanguiten ciren discipulo amorioan. Vaya cau duzu bigarren partea.

¿Vaya zer guiza da pronunciatu dudana? ¿Nic, ene feligres ~~maiteac, [illegible]~~ maiteac, beardaurictala standoguin Jangoico guziaren amorioaz jarrainarequico? ¿Nic Jangoicoaz? ¿Zer ni Ainguerunenic eta eztare Querubinenic da capaz esplicazeco Jangoicoaren amorio divinotic partexic chiquinena? ¿Zer criaturac draque esplica Jangoico guziaren eternidadea, immensidade, generosidade liberalidade eta amorioa? ¡O Espiritu soberanoac, Serafin abrazatzac zaudienac Jangoicoaren caridatean, prestu dartazte zomait rayo zuen arguitazuen saguetuetaric nic pronunciadezadan zomait guiza zure auditorioa edificadazoquenic.

Eguindezaguin esfuerzo extraordinario bat eta consideradezaguin nola zegon Jangoicoaren Esencia divinoa mundua creatu beño len bere baitan. Aita, eta Semea eta Espiritu Sandua, iruz persona distinta, eta solo Jangoicobat, poder infinito ~~batequin~~ Sabiduria, ~~eta~~ santidade eta magestade eterno batequin; ¿Eta zerc moguitu zuen Jangoico eterno cau munduaren creazera? Amorioac. Amorioz betezic Jaun divino soberano cau criatuzitizun, cerua, eta lurra, Ainguerurac eta guizona. Jangoico guziz Poderosoaren vozari presentatu zinzan ceruac, lurra, izarrac, iguzquia eta ilarguia, plantac, animaliac, ixbatean, gauza guziac. Considerazazie guemen Jangoicoaren amorio eta perfeccione adorableac. Criatuguin zazun bada Jangoicoac beretaco, eternamentequin gozazeco eta

sarguiten bitartio poseiso ceutan ez dizugu soseguric izanen. ¿Ez daya ceu eguia? Bay por ciento; eta cenendaco bear dizugu onesi Jangoicoa gauza guziac beño guego eta projimo laguna guze burua bezala. ¿Eguiten duzia cala? Eta ez baduzie cala oruten, zertan emplearen duzie zuen amorioa? ¿Nai duzia izan munda- no eta ez espiritual, pecatari eta ez sandu? ¿Zer eguinzinoqueye Templorie gabe, Sacramenturic gabe, Ministroric gabe eta religio- neric gabe? ¿Baya nora nua? Noizbait seguitzen dizut mate- ria cau eta oray ~~combr~~ concreta edo reducitzen zuzu nere asunto propositua.

Nola Jesucristoren sitea mundura izan baizen guze redi- mizeco bere pasio eta iziore sanduaren mediroz; verificatu ondo- rean cuec eta resucitatu victorioso, precisozinuen izuzadien zeruna la, eta eserradien Aita eternoaren escuyeco aldean. Cenendaco preciso zinuen urguinzan bacarric bere vistatic campo, bere amable precen- cia corporala gabe, eta esponituric guze enemigoen combate guziec. Vere amorioc guzeganaco ezizun permitizen, eta ez bere ziraitequeen egon zernala izuli gabe. Constituituric Jaun divino cau circumstancia onetan obrarendizu, usatuz bere omnipotenciaz, Prodigioric andiena, zointan manifestaren ^(gastu) compreudi ez daitequen modoan bere amorio divinoaren indarra. Instituizendizu Sacramentu augusto eta venerable cori eta queldizendizu gurequin munduaren fineraino. ¡O Prodigio andia! ¡O milagro estupendoa Jangoicoaren amorioarena guizonenganaco! Munduan vizizenean solo icusten zizien personacayec zoinen artean vizi baizen guze Jauna; vaya oray Aldareco Sacramentu sanduan icusten dizie Reyno eta Provinzietan, Ciudade eta erzietan, Parroquia eta conven- tuetan; iz batean, munduaren lau parte edo cantonetan. Vizizelaric munduan, solo Maria Santisima bere Amac eta San Josefec ermaten zizien beren besoetan eta edoquizen beren compañian: vaya oray Erre- gue eta vasalloac, pobreac eta abrasac, sacerdote eta legoac, religioso eta secularrac, sanoac eta eriac; en suma, guziec dizie drecho participatze- co Mai sandu cartaric, vizi izateco aren compañian, recibizeco bere agoan eta depositareco bere biozaren barnean. ¡O humildade eta amorio andia guze Jesus dulzearena! ¡Eta finera cuen vistan, zer erranduzie? ¿Erizadea guziec humillatzen Jaun divino Soberano conen alrizean eta reconocituric zuen ingratitudeac calaco Prodigioez humildade guziarequin galdeguinen parcamendu? ¡Bay por ciento, Soberano Jesus sacramentatua, guemen gaurcara gauzco garenar presente zure alri- nean, adorazen zitugu guzzen Sacramentu cortan, confesazen dizu- gu gaizqui correspondituduguela orai bitartio zure beneficioez zer- en egon baiguza becatuan sartuaic, vaya ya danic naidizugu el- qui cain estado gaistotic, secula ez berriz ofendizeco zure Magesta-

Primer sermon ó entrada del Parroco.
Sus obligaciones p.a con los feligreses.
2.o Las obligaciones de los feligreses p.a con su Parroco.
3.o Las obligaciones de los hijos y casados p.a con los padres y amos.
4.o Las oblig.s de los padres y amos p.a con los hijos y casados.